

TT i samarbete med scientologer

Peter Olausson berättar om ett uppmärksammat fall av förmedlat förvillande.

”Vi har spridit våra nyheter i snart 100 år. Nu kan vi även sprida dina. Med vår nya tjänst Via TT skapar du enkelt dina pressmeddelanden. Sedan ser vi till att dina nyheter hamnar i det flöde som journalisterna hämtar sina nyheter ifrån.”

- TT:s reklam för Via TT ¹

TIDNINGARNAS TELEGRAMBYRÅ TT startade 2016 pressmeddelandetjänsten Via TT. Den kritiserades från början av journalistbranschen.² Vad var egentligen tanken med att skicka pressmeddelanden ”Via TT”? Skulle redaktioner luras att tro att förmedlade pressmeddelanden i själva verket var nyheter från TT? Om det inte var syftet, vad var syftet?

Reklam från Kommittén för mänskliga rättigheter (KMR).

Den 10 augusti berättade SVT:s Kulturnyheterna om en kund som nappat på tjänsten. Kommittén för Mänskliga Rättigheter (KMR) bildades av Scientologkyrkan 1969 och har funnits i Sverige sedan 1972. Dess verksamhet går ut på att kritisera all icke-scientologisk psykiatrisk verksamhet, som de uppenbarligen uppfattar som det kanske största hotet mot deras sekt. Nivån är låg, tonfallet hårt. Psykofarmaka likställs med narkotika, psykiatrin kallas "dödsindustri", den jämförs ideligen med nazismen och förintelsen, och så vidare.

"250 000 mentalpatienter och förståndshandikappade utrotades av psykiatrin i Tyskland"

- Ur ett pressmeddelande från KMR, förmedlat av Via TT³

KMR har aldrig gjort någon hemlighet av att de ingår i den scientologiska organisationen. Det kan jämföras med

Pressmeddelande via TT.

en organisation som Droginformation.nu, som tillämpar ett långt mjukare och mer pr-mässigt tilltal och vars kopplingar till scientologerna man talar tyst om. Icke desto mindre kommer regelbundet rapporter om hur verksamheter som borde veta bättre samarbetar med KMR på olika sätt. Och nu kan TT läggas till den listan.

”Kan vem som helst kan skicka ut desinformation via TT:s presstjänst?”

– Nej, man får inte sprida falskheter eller personangrepp via vår tjänst, säger Lina Hedenström, vice vd på TT.

Så ni bedömer KMR:s innehåll som sant?”

– Nej, TT står inte bakom deras innehåll.

Så innehållet får inte vara falskt, men ni tar inte ansvar för innehållets sanningshalt. Hur går det ihop?”

– Alltså, sanningshalt, jag vet inte vad den exakta formuleringen i vårt avtal är, men man får inte sprida spam till exem-

pel, det finns ett ramverk av regler som kunden måste förhålla sig till.”

- SVT:s Joachim Sundell försöker att reda ut TT:s ansvar för Via TT⁴

I en uppföljande artikel från SVT⁵ fick Lina Hedenström åter ordet. Hon sade sig vara övertygad om att journalister känner till skillnaden mellan pressmeddelanden och nyheter men att det skett förväxlingar bland allmänheten, att hon förstår oron över att TT:s varumärke kan skadas, och att de därför ska bli tydligare på Via TT:

”Ingen ska kunna blanda samman ett pressmeddelande med TT:s redaktionella innehåll.”

I samma artikel fick bl.a. jag tillfälle att kommentera KMR och framför allt TT:s agerande:

”– TT är den utan jämförelse största och viktigaste nyhetsbyrån i Sverige. Om deras trovärdighet ifrågasätts på det här sättet riskerar medborgarna att förlora förtroende för journalistiken. TT gör inte bara sig själva en otjänst här, utan all journalistik, säger Peter Olausson.”

Den 28 augusti meddelade TT att de brutit samarbetet med scientologerna. ”Vi kände att om man skärskådar det de gör och skriver angående psykisk sjukdom, så handlar det om samhällsfarlig verksamhet. Och det gör att vi inte vill att de använder våra distributionskanaler,” förklarade TT:s vd och chefredaktör Jonas Eriksson. Han sade också att de skulle vara mer noggranna med sina kunder i framtiden.⁶

Noter

1. Kampanjsajten finrummet.tt.se
2. "TT:s 'finrum' för pressmeddelanden kritiserar — formuleringar ses över", *Dagens Media* 20 januari 2016
3. "Massgrav med 7000 kroppar upptäckt vid tidigare mentalsjukhus i USA", KMR/Via TT 11 augusti 2017
4. "Nyhetsbyrån TT i mediesamarbete med scientologer", SVT Kulturnyhetererna 10 augusti 2017 — www.svt.se/kultur/medier/nyhetsbyran-tt-inleder-scientologsamarbete
5. "Hård kritik mot Nyhetsbyrån TT:s förmedling av scientolog-pr", SVT Kulturnyhetererna 15 augusti 2017 — www.svt.se/kultur/medier/hard-kritik-mot-nyhetsbyran-tt-s-for-medling-av-scientolog-pr
6. "TT bryter kritiserat pr-avtal med scientologer", SVT Kulturnyhetererna 28 augusti 2017 — www.svt.se/kultur/medier/tt-avbryter-avtal-efter-kritik